

**Międzynarodowa konferencja naukowa
„Strażnik miejski, czyli kto?
Tożsamość zawodowa strażników miejskich dziś i jutro”**

*International conference
“Municipal police officer - meaning who?
Officers’ professional identity now and in the future”*

4-5 listopada 2021
November 4-5, 2021

Organizatorzy

Patronat Honorowy

Szanowni Państwo,

w tym roku Straż Miejska Miasta Krakowa obchodzi 30-lecie swojego istnienia. Tegoroczny jubileusz jest okazją do refleksji nad normatywnymi, społecznymi i psychologicznymi aspektami funkcjonowania straży gminnych oraz ich przyszłej roli w lokalnych systemach bezpieczeństwa.

Z tego powodu podjęto decyzję o zorganizowaniu międzynarodowej konferencji pt. „Strażnik miejski, czyli kto? Tożsamość zawodowa strażników dziś i jutro”.

W ramach obrad przewidziane zostały zarówno prelekcje indywidualne, jak i panele dyskusyjne. Te ostatnie poświęcone będą doświadczeniom wybranych straży miejskich z Europy Środkowo-Wschodniej w zakresie profilaktyki w szkołach, ochrony środowiska oraz wykorzystania nowych technologii.

Podczas konferencji zaprezentowane zostaną również wyniki badań ilościowych i jakościowych dotyczących tożsamości zawodowej strażników miejskich oraz ich satysfakcji z pracy, stresu i wypalenia zawodowego.

Zapraszam do udziału w obradach i życzę, aby udział w konferencji przyniósł jak najlepsze owoce w postaci twórczych myśli, dobrych spotkań i pożytecznie spędzonego czasu.

Jerzy Mądrzyk

Komendant
Straży Miejskiej Miasta Krakowa

Dear Sir or Madam,

this year, the Municipal Police of Krakow celebrates the 30th anniversary of its existence. This year's anniversary is an opportunity to reflect upon the normative, social and psychological aspects of the functioning of municipal police and their future role in local security systems.

For this reason, we have decided to organize an international conference entitled "Municipal police officer - meaning who? Officers' professional identity now and in the future".

Both individual lectures and discussion panels will be included as part of the session. The latter will be devoted to the experience of selected municipal police from Central and Eastern Europe in the field of prevention in schools, environmental protection and the use of new technologies.

During the conference, we will also present the results of quantitative and qualitative research on the professional identity of municipal police, their job satisfaction and how they deal with stress and professional burnout.

I invite you to take part in the session and hope that your participation in the conference bears the best fruit in form of creative thoughts, successful meetings and an overall good time.

Jerzy Mądrzyk

Commanding Officer
of the Municipal Police of Krakow

4 Listopada 2021 - Dzień I / November 4, 2021 - Day I

09:00 – 9:30 Otwarcie konferencji / Opening

prof. zw. dr hab. Jacek Majchrowski

Prezydent Miasta Krakowa / Mayor of the City of Krakow

Jerzy Mądrzyk

Komendant Straży Miejskiej / Commander of the Municipal Police of Krakow

prof. dr hab. Piotr Jedynek

Prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. polityki kadrowej i finansowej / Vice-Rector of the Jagiellonian University for Human Resources and Financial Management

09:30 – 10:30 **Wstęp i dyskusja na temat tożsamości strażnika miejskiego**

Introduction and discussion on the identity of the municipal police officer

Witold Krupiarz, Andrzej Kacperek, Piotr Pankanin

10:30 – 11:00 Przerwa kawowa / Coffee break

11:00 – 11:45 **Wizerunek i tożsamość zawodowa krakowskich strażników miejskich (metaanaliza badań ilościowych i wywiady pogłębione)**

The image and professional identity of Krakow municipal police officers (meta-analysis of quantitative research and in-depth interviews)

Michał Chrzanowski – *Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński / Institute of Sociology, Jagiellonian University*

11:45 – 12:30 **Tożsamość i satysfakcja zawodowa strażników miejskich w świetle badań ankietowych**

Professional identity and job satisfaction of the municipal police officers in the light of survey results

Dr Michalina Szafrąńska, Łukasz Dziura – *Zakład Socjologii Prawa, Uniwersytet Jagielloński / Department of Sociology of Law, Jagiellonian University*

12:30 – 13:00 **Stres i wypalenie zawodowe w pracy strażników miejskich - prezentacja wyników badań**

Stress and professional burnout among municipal police officers - presentation of research results

Dr hab. Roman Dorczak, prof. UJ - *Instytut Spraw Publicznych, Uniwersytet Jagielloński / Institute of Public Affairs, Jagiellonian University*

13:00 – 14:00 Lunch

14:00 – 16:00 Panel dyskusyjny / Discussion panel:

Problemy i wyzwania strażników gminnych w krajach postsocjalistycznych

Problems and challenges of municipal police officers in post-socialist countries

Moderator / Moderator:

Dr hab. Janina Czapska, prof. UJ - *Zakład Socjologii Prawa, Uniwersytet Jagielloński / Department of Sociology of Law, Jagiellonian University*

Paneliści / Speakers:

Prof. Želimir Kešetović - *Wydział Nauk o Bezpieczeństwie, Uniwersytet w Belgradzie / Faculty of Security Studies, University of Belgrade*

prof. Andrej Sotlar - *Wydział Nauk o Sądownictwie Karnym i Bezpieczeństwie, Uniwersytet w Mariborze / Faculty of Criminal Justice and Security, University of Maribor*

Dr Arkadiusz Nyzio - *Katedra Bezpieczeństwa Narodowego Uniwersytetu Jagiellońskiego / Department of National Security, Jagiellonian University*

Artur Hołubiczko - *Prefekt Krajowej Rady Komendantów Straży Miejskich i Gminnych RP / Prefect of the National Council of Chief Commanders of Municipal Police of the Republic of Poland*

9:15 - 10:45 Panel dyskusyjny / Discussion panel:

Profilaktyka w szkołach

Prevention in schools

Moderator / Moderator:

Dr hab. Roman Dorczak, prof. UJ - *Instytut Spraw Publicznych, Uniwersytet Jagielloński / Institute of Public Affairs, Jagiellonian University*

Paneliści / Speakers:

Małgorzata Niewodowska - *dyrektor Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie / director of the Specialist Psychological and Pedagogical Counseling Center for Children with Educational Problems in Krakow*

Monika Rucka - Michalik - *wicedyrektor ds. wychowawczo - opiekuńczych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Krakowie / vice principal at the School and Pre-School Complex No. 1 in Krakow*

Beata Dorczak - *pedagog Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 8 w Krakowie / school counselor at the Secondary School Complex No. 8 in Krakow*

Paweł Zaborski - *naczelnik Wydziału Profilaktyki, Straż Miejska Miasta Krakowa / head of the Department of Prevention, Municipal Police of Krakow*

Agnieszka Solecka - *kierownik Referatu Profilaktyki, Straż Miejska w Gdańsku / head of the Department of Prevention, Municipal Police of Gdansk*

Filip Spólnik - *st. strażnik, Straż Miejska Miasta Krakowa / senior officer, Municipal Police of Krakow*

10:45 - 11:15 Przerwa kawowa / Coffee break

11:15 - 12:45 Panel dyskusyjny / Discussion panel:

Ochrona środowiska

Environmental protection

Moderator / Moderator:

Piotr Kościelny - komendant Straży Miejskiej Wrocławia / commander of the Municipal Police of Wrocław

Paneliści / Speakers:

Przedstawiciele straży miejskich w Gdańsku, Łodzi i we Wrocławiu / Representatives of municipal police of Gdansk, Lodz and Wrocław

12:45 - 13:30 Lunch

13:30 - 15:00 Panel dyskusyjny / Discussion panel:

Nowe technologie w pracy strażników gminnych

New technologies in the work of municipal police officers

Moderator / Moderator:

Łukasz Dziura - Zakład Socjologii Prawa, Uniwersytet Jagielloński / Department of Sociology of Law, Jagiellonian University

Paneliści / Speakers:

Prof. Christián László - Wydział Bezpieczeństwa Prywatnego i Egzekwowania Prawa przez Samorządy Lokalne, Krajowy Uniwersytet Służby Publicznej / Department of Private Security and Municipal Policing at National University of Public Service

Dr Miha Dvojmoč - Wydział Nauk o Sądownictwie Karnym i Bezpieczeństwie, Uniwersytet w Mariborze / Faculty of Criminal Justice and Security, University of Maribor

Paulin Baran - kierownik Referatu Teleinformatyki i Analiz Straży Miejskiej Miasta Krakowa / head of the Teleinformatics and Analyses Department, Municipal Police of Krakow

15:00 **Podsumowanie i zakończenie konferencji**

Conference summary and conclusions

prof. László Christián

Prorektor ds. edukacji na Ludovika - Uniwersytecie Służby Publicznej od 1 stycznia 2020 roku; generał brygady policji i prawnik. Od 2013 r. jest kierownikiem Katedry Bezpieczeństwa Prywatnego i Egzekwowania Prawa na Szczeblu Lokalnym na Ludovika - Uniwersytecie Służby Publicznej. Jest doktorem habilitowanym, a od

2002 r. wykłada na studiach wyższych. Kariere zawodową rozpoczął w Straży Celno-Finansowej w 2002 roku, następnie pracował w Krajowym Urzędzie Skarbowo-Celnym na różnych stanowiskach kierowniczych. Od 2016 roku pracuje w policji. Jest redaktorem naczelnym Magyar Rendészet (Węgierskie Organy Ścigania) i autorem 120 publikacji. Jest także liderem Krajowego Laboratorium Technologii Bezpieczeństwa. Laureat wielu nagród, uczestniczył w 30 zagranicznych wyjazdach studyjnych na kilku kontynentach, regularnie wygłasza wykłady na krajowych i międzynarodowych konferencjach. Jego głównym obszarem badań jest administracja publiczna, organy ścigania, ochrona prywatna, straż miejska.

Vice-Rector for Education at Ludovika - University of Public Service since 1st January 2020, he is a police brigadier general and lawyer. He has been the Head of the Department of Private Security and Local Governmental Law Enforcement of the Faculty of Law Enforcement of Ludovika-UPS since 2013. He is a habilitated associate professor

and has been teaching in higher education since 2002. He started his professional career at the Customs and Finance Guard in 2002, then continued at the National Tax and Customs Office in various management positions. Since 2016 he has been a regular member of the Police. He is the Editor-in-Chief of Magyar Rendészet (Hungarian Law Enforcement) and the author of 120 publications. He is also the leader of a National Laboratory of Security Technologies. László Christián is the holder of several awards, he has participated in 30 study trips abroad on several continents, he regularly gives lectures at national and international conferences. His main field of research is public administration, law enforcement, private security, municipal policing.

mgr Michał Chrzanowski

Absolwent specjalizacji badawczo-analitycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dyrektor agencji badawczej INQUISIO.research. Badacz z ponad dziesięcioletnim doświadczeniem w zarządzaniu i realizacji projektów marketingowych dla wiodących firm konsumenckich w Polsce. Specjalizuje się w zaawansowanej statystycznej analizie danych oraz w modelowaniu zachowań konsumenckich. Prowadzi również projekty z zakresu badań miejskich oraz ewaluacji. W ramach specjalizacji badawczo-analitycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim prowadzi warsztaty badań marketingowych. Jest członkiem ESOMAR i Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii, a także współpracownikiem w Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych UJ.

A graduate of research and analytical specialization at the Jagiellonian University. Director of the research agency INQUISIO.research. Researcher with over ten years of experience in managing and implementing marketing projects for leading consumer companies in Poland. He specializes in advanced statistical data analysis and in modeling consumer behavior. He also conducts projects in the field of urban research and evaluation. As part of his research and analytical specialization at the Jagiellonian University, he conducts marketing research workshops. He is a member of ESOMAR and the Polish Society of Market and Opinion Researchers, as well as a collaborator at the Center for Evaluation and Analysis of Public Policies, Jagiellonian University.

dr hab. Janina Czapska, prof. UJ

Kierownik Zakładu Socjologii Prawa UJ. W swych publikacjach i badaniach naukowych zajmuje się przede wszystkim problemami bezpieczeństwa lokalnego, społecznej odpowiedzialności policji oraz alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów. Publikacje z ostatnich lat koncentrują się na zagadnieniach polityki kryminalnej, implementacji strategii community policing w różnych krajach europejskich oraz znaczeniem straży gminnych w kształtowaniu lokalnego bezpieczeństwa.

Head of the Department of Sociology of Law, Jagiellonian University. In both her publications and scientific research, she deals mainly with the problems of local security, police accountability, and alternative dispute resolution methods. Recently, she focuses on the issues of criminal policy, the implementation of community policing strategies in various European countries, and the importance of municipal police in shaping local security.

dr hab. Roman Dorczak, prof. UJ

Doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie nauk o zarządzaniu, profesor UJ w Instytucie Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kierownik Zakładu Rozwoju Społecznego. Jego zainteresowania badawcze dotyczą zarządzania i przywództwa edukacyjnego, kultury organizacyjnej instytucji edukacyjnych, współpracy organizacyjnej w sferze publicznej, rozwoju indywidualnego, organizacyjnego, społecznego i cywilizacyjnego. Dorobek naukowy obejmuje ponad 110 pozycji wśród których znajdują się monografie, redakcje monografii, rozdziały w monografiach, artykuły i publikacje pokonferencyjne. Brał udział w licznych projektach badawczych i rozwojowych finansowanych ze środków krajowych, unijnych i innych. Jest członkiem międzynarodowej sieci badań nad przywództwem i zarządzaniem w edukacji ENIRDELM (European Network for Improving Research and Development in Educational Leadership and Management). Był stypendystą w Manchester-Harris College na Uniwersytecie w Oxfordzie, prowadził wykłady na Uniwersytecie w Murcii (Hiszpania) oraz Uniwersytecie w Jyvaskyla (Finlandia). W latach 1991-2006 i ponownie od 2020 pracował/ współpracował ze Strażą Miejską m. Krakowa współtworząc system rekrutacji, szkoleń i oceny pracowniczej.

Doctor of humanities in the field of management sciences, professor of the Jagiellonian University at the Institute of Public Affairs of the Jagiellonian University. Head of the Department of Social Development. His research interests concern management and educational leadership; organizational culture of educational institutions; organizational cooperation in the public sphere; individual, organizational, social, and civilizational development. He published and edited over 110 papers, including monographs, chapters in monographs, articles and post-conference publications. He participated in numerous research and development projects financed from national, EU, and other funds. He is a member of the international network for research on leadership and management in education ENIRDELM (European Network for Improving Research and Development in Educational Leadership and Management). He was a scholarship holder at Manchester-Harris College at the University of Oxford, he lectured at the University of Murcia (Spain) and the University of Jyvaskyla (Finland). Between 1991-2006 and again from 2020, he worked/cooperated with the Municipal Police of Krakow, co-creating the recruitment, training and employee evaluation system.

dr Miha Dvojmoč

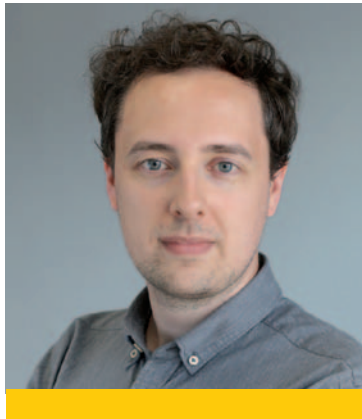
Adiunkt nauk o bezpieczeństwie na Wydziale Nauk o Sądownictwie Karnym i Bezpieczeństwie Uniwersytetu w Mariborze. Prezes Izby Detektywów Republiki Słowenii, prezes Stowarzyszenia na rzecz Bezpieczeństwa Prywatnego i Samorządu Obywatelskiego „Obrona” oraz współzałożyciel Instytutu Zachowań Organizacyjnych. Pełnił również funkcję starszego konsultanta w zakresie bezpieczeństwa prywatnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. W obszarze jego zainteresowań znajduje się bezpieczeństwo danych, w tym danych osobowych. Śledzi również światowe trendy w dziedzinie bezpieczeństwa globalnego i narodowego, bezpieczeństwa prywatnego, pracy detektywistycznej, bezpieczeństwa informacji, bezpieczeństwa korporacyjnego, wywiadu i ochrony danych.

Assistant professor of security studies at the Faculty of Criminal Justice and Security, University of Maribor. President of the Chamber of Detectives of the Republic of Slovenia, president of the Association for Private Security and Civil Self-Defense „Obrona” and co-founder of the Institute of Organizational Behavior. He was also a senior private security consultant at the Ministry of the Interior. His interests include data security, as well as personal data security. He also follows global trends in global and national security, private security, detective work, information and corporate security, intelligence, and data protection.

mgr Łukasz Dziura

Doktorant w Zakładzie Socjologii Prawa UJ. Obecnie zajmuje się problematyką nauki o policji, zwłaszcza w kontekście prawa obywateli do prywatności. Kierownik projektu finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki „Wykorzystanie bezzałogowych statków powietrznych w pracy Policji”. Jego publikacje i badania naukowe skupiają się na problematyce bezzałogowych statków powietrznych, kamer nasobnych na mundurach policjantów, prawa do prywatności, polityki wertykalności, nowoczesnych technologii, smart city.

PhD student at the Department of Sociology of Law, Jagiellonian University. Currently, he explores the issues of police science, especially in the context of citizens' right to privacy. Head of the project financed by the National Science Center „The use of unmanned aerial vehicles in police work”. He focuses in his publications and research on the issues of unmanned aerial vehicles, police body-worn cameras, the right to privacy, the politics of verticality, modern technologies, and smart cities.

prof. Želimir Kešetović

Profesor zarządzania kryzysowego na Wydziale Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu w Belgradzie. Pracował jako analityk w serbskim Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Był członkiem think tanku na rzecz reformy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych po demokratycznych przemianach w Serbii. Zastępca redaktora naczelnego czasopisma ministerstwa „Bezbednost” (Bezpieczeństwo). Uczestniczył w wielu konferencjach w Serbii i za granicą. Autor ponad 150 artykułów opublikowanych w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz siedmiu książek. Jego zainteresowania badawcze obejmują public relations w policji, modele porównawcze szkolenia i edukacji policji, zarządzanie kryzysowe i zapobieganie kryzysom, a także zwalczanie aktów terroru na Bałkanach Zachodnich.

Professor of crisis management at the Faculty of Security Studies, University of Belgrade. He worked as an analyst at the Serbian Ministry of the Interior. He was a member of the think tank for the reform of the Ministry of the Interior after the democratic transformations in Serbia. Deputy editor-in-chief of the Ministry's magazine „Bezbednost” (Security). He has participated in many conferences in Serbia and abroad. Author of over 150 articles published in national and foreign journals, as well as seven books. His research interests include police public relations, comparative models of police training and education, crisis management and crisis prevention, and the fight against terrorist activities in the Western Balkans.

dr Arkadiusz Nyzio

Doktor nauk społecznych w zakresie nauk o polityce. Adiunkt w Katedrze Bezpieczeństwa Narodowego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Redaktor naczelny czasopisma naukowego „Poliarchia” wydawanego przez Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ. Współpracownik Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Jego zainteresowania badawcze obejmują współczesną historię polityczną regionu Europy Środkowo-Wschodniej, współczesną historię polityczną Polski i problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego. Ostatnio opublikował monografię *Rakowiecka w remoncie. Transformacja polityki bezpieczeństwa wewnętrznego polski w latach 1989-1993.*

*Doctor of social sciences in the field of political science. Assistant professor at the Department of National Security, Jagiellonian University. Editor-in-chief of the scientific journal „Poliarchia” published by the Faculty of International and Political Studies. Associate of the Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University. His research interests include contemporary political history of the Central and Eastern Europe region, contemporary political history of Poland, and internal security issues. Recently, he published a monograph titled *Rakowiecka under renovation. Transformation of Poland's internal security policy in 1989-1993.**

prof. Andrej Sotlar

Adiunkt nauk o bezpieczeństwie i dziekan Wydziału Nauk o Sądownictwie Karnym i Bezpieczeństwie Uniwersytetu w Mariborze. Jego zainteresowania dydaktyczne i badawcze obejmują systemy bezpieczeństwa narodowego, ochrony prywatnej i usług detektywistycznych, międzynarodowej integracji systemów bezpieczeństwa. W ostatnim czasie brał udział w projektach badawczych dotyczących bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych; plural policing w Słowenii; międzynarodowego porównania bezpieczeństwa prywatnego. Kierował badaniami nad rozwojem prywatnej działalności detektywistycznej w Słowenii; nad możliwościami rozwoju straży miejskiej w Lublanie; oraz na temat procedury odwoławczej od pracy pracowników prywatnej ochrony, strażników miejskich i prywatnych detektywów w Słowenii.

Associate professor of security sciences and dean of the Faculty of Criminal Justice and Security, University of Maribor, Slovenia. His pedagogic and research interests include national security systems, security policy, private security and private detective activity, and plural policing. He has recently participated in research projects on safety in local communities; plural policing in Slovenia; international comparison of private security; and has led the researches on the development of private detective activity in Slovenia; on reshaping of municipal warden service in Ljubljana; and on appeal mechanisms over work of private security officers, municipal wardens and private detectives in Slovenia.

dr Michalina Szafrńska

Adiunkt w Zakładzie Socjologii Prawa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, doktor nauk prawnych. Członek zespołu eksperckiego funkcjonującego na mocy Porozumienia w sprawie współpracy na rzecz bezpieczeństwa w Gminie Miejskiej Kraków zawartego między Prezydentem Miasta Krakowa a Rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zainteresowania naukowe: bezpieczeństwo obywateli, lokalna prewencja kryminalna, crime mapping, strach przed przestępczością, populizm penalny, medialny obraz przestępczości oraz instytucji odpowiedzialnych za jej kontrolę, społeczne badania nad prawem, alternatywne metody rozwiązywania sporów, crowdsourcing w prawie. Autorka książek na temat populizmu penalnego oraz strachu przed przestępczością.

Assistant professor at the Department of Sociology of Law, Jagiellonian University, PhD in law. Member of the expert team operating under the Agreement on cooperation for security in the Municipality of Krakow concluded between the Mayor of the City of Krakow and the Rector of the Jagiellonian University. Research interests: security of citizens, local crime prevention, crime mapping, fear of crime, penal populism, media image of crime and institutions responsible for its control, social research on the law, alternative dispute resolution methods, crowdsourcing in law. Author of books on penal populism and fear of crime.

„Chcieliśmy być lubianymi profesjonalistami” - trzydzieści lat poczucia rozwoju kompetencji do służby w straży miejskiej

*Witold Krupiarz, Urząd Miasta Krakowa,
Komendant Straży Miejskiej Miasta Krakowa w latach 1993-2003*

Jako strażnicy, chcieliśmy być lubianymi profesjonalistami, a na początku byliśmy niestety pełnymi entuzjazmu laikami. Wszak mało kto wtedy wiedział czym ma być straż miejska tak w Krakowie, jak i całym kraju oraz jakie kompetencje są potrzebne do tej służby. Ponadto, swoim mocno represyjnym stylem pracy, szybko zaskarbiliśmy sobie społeczną niechęć. Jakby tego było mało, nasi przełożeni, do realizacji zadań miejskich chcieli mieć policję municypalną zamiast nas. Eksperyment z samorządową służbą porządku publicznego nie rozpoczął się dla nas, strażników najlepiej. To była dosyć powszechna ocena po utworzeniu straży miejskich w Polsce na początku lat dziewięćdziesiątych.

Stosunkowo szybko dostrzegliśmy niedostatki naszego przygotowania zawodowego, głównie dzięki spotkaniom, a później szkoleniom i studiom prowadzonym przez kadre naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz Uniwersytetu Śląskiego zaczęliśmy te braki uzupełniać. Udział w szkoleniach i rozmowy z nimi powoli przekierowywały naszą uwagę z represji na profilaktykę, której wcześniej nie dostrzegaliśmy, a prewencja była stosunkowo nową, dynamicznie rozwijającą się gałęzią wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym. W połowie lat dziewięćdziesiątych, w Polsce powstał swoisty boom na zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń, tak w Policji, jak i straży miejskiej. Kiedy w służbie zaczęliśmy bardziej stawiać na profilaktykę, powoli zaczynało nam przybywać sympatyków. Poszukiwanie właściwej proporcji pomiędzy zapobieganiem, a karaniem sprawców uznaliśmy za stałe zadanie w naszej pracy.

Uchwalenie ustawy o strażach gminnych w 1997 roku nadało nowej dynamiki naszym działaniom. Zaczęliśmy wykorzystywać pełny zasób dostępnych środków i metod, aby lepiej wykonywać swoją pracę i osiągać zamierzone cele, czyli poprawę porządku i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Doceniliśmy rolę współpracy z wieloma organizacjami, znaczenie etyki w służbie, a także rozwój własnej tożsamości. Udało nam się nauczyć planowania i realizacji własnego rozwoju zawodowego, a to jest najlepszy prognostyk, na nadchodzące burzliwe czasy.

Poszukiwanie kierunków dalszego rozwoju straży miejskich i gminnych będzie przedmiotem dyskusji panelowej z naszymi ekspertami: byłym posłem sprawozdawcą Ustawy o strażach gminnych z 1997 roku Panem Piotrem Pankaninem, oraz Andrzejem Kacperkiem Wiceprezydentem Piotrkowa Trybunalskiego i byłym Wiceprefektem Krajowej Rady Komendantów.

„We wanted to be well-liked professionals” - thirty years of a sense of development of competences to serve in the municipal police

*Witold Krupiarz, Krakow City Hall,
Krakow Municipal Police Commanding Officer (1993-2003)*

As municipal police officers, we wanted to be well-liked professionals, but at the beginning we were, unfortunately, laymen, albeit full of enthusiasm. After all, not that many people at that time knew what municipal police is supposed to represent, both in Krakow, as well as worldwide, and what competencies are needed for this service. Moreover, our heavily repressive style of work promptly provoked negative reactions among the communities. As if this were not enough, our superiors were not satisfied with the existing model of local policing and strive for changing it. The experiment with the local public order service did not start well for us. This was a rather widespread assessment after the establishment of the municipal police in Poland at the beginning of the 1990s.

We had identified the shortcomings of our professional training relatively quickly and started to rectify them, mainly thanks to meetings and later trainings and studies conducted by the academic staff of the Jagiellonian University and the Silesian University. Participation in trainings and discussions slowly shifted our attention from repression to prevention, which we had not recognized before, and prevention itself was a relatively new, albeit dynamically growing branch of science. In the mid-1990s, there was a boom in Poland to prevent crimes and offences, both in the (national) Police and in the municipal police. When we had shifted our focus more to prevention during our service, sympathizers slowly started to flock to our cause. We considered the search for the right balance between prevention and punishment of the perpetrators a permanent task in our work.

The adoption of the Municipal Police Act in 1997 gave a new impetus to our actions. We have stated to use the full scope of available resources and methods to better perform our tasks and achieve the intended objectives, namely to improve order and the sense of security of the inhabitants. We appreciated the role of cooperation with many organizations, the importance of ethics in the service and the development of our own identity. We have managed to learn to plan and implement our own professional development, and that is the best prognosis for the turbulent times ahead.

Searching for directions for further development of municipal police will be the subject of a panel discussion with our experts: former rapporteur for the Municipal Police Act of 1997, Piotr Pankanin, and Deputy Mayor of Piotrków Trybunalski and former Vice-Prefect of the National Council of Commanders, Andrzej Kacperek.

Wizerunek i tożsamość zawodowa krakowskich strażników miejskich (metaanaliza badań ilościowych i wywiady pogłębione)

Michał Chrzanowski, Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński

W trakcie wystąpienia przedstawione zostaną wyniki dwóch projektów badań nad strażnikami miejskimi w Krakowie: badania wizerunku strażników miejskich w oczach mieszkańców oraz badanie tożsamości straży miejskich w oczach krakowskich strażników miejskich.

Wizerunek strażników miejskich

Opinie mieszkańców o Straży Miejskiej Miasta Krakowa są kluczowe dla tej formacji z kilku przyczyn. Podstawowym powodem jest fakt, że działania straży miejskiej, jako jednostki działającej w ramach samorządu lokalnego, są służebne wobec społeczności lokalnej. To, jak mieszkańcy je odbierają, jest elementem oceny efektywności tej formacji. Jednocześnie postawy mieszkańców wobec straży miejskiej kształtują możliwości skutecznego jej działania. Zaufanie do straży miejskiej, skłonność do współpracy z nią oraz podporządkowywanie się regułom porządku publicznego tworzą kontekst działań tej formacji. Odbiór społeczny straży miejskiej, jak pokazują inne badania zamieszczone w tej publikacji, wpływa też na codzienną pracę strażnika miejskiego – jego doświadczenia, warunki pracy – oraz kształtuje jego tożsamość zawodową.

Badanie eksplorowało opinie mieszkańców Krakowa na podstawie wyników badań społecznych prowadzonych na przestrzeni lat. Podstawowe zagadnienia badawcze poruszone w ramach analiz obejmowały: opinie mieszkańców o straży miejskiej w Krakowie, odniesienie tych opinii do opinii mieszkańców o Policji, prześledzenie zmiany opinii społecznych o straży miejskiej w Krakowie na przestrzeni lat oraz pogłębienie wiedzy o opiniach społecznych o straży miejskiej w różnych grupach społecznych w poszukiwaniu zależności tych opinii od charakterystyk mieszkańców.

Tożsamość straży miejskiej

Współczesna straż miejska jest względnie **nową formacją umundurowaną**. Zakres jej obowiązków i uprawnień dynamicznie zmieniał się w ciągu ostatnich lat. Nowość tej formacji we współczesnej historii Polski oraz jej dynamiczne zmiany pozwalają na zaobserwowanie tego, jak **tworzy się nowa instytucja, w jaki sposób kreowane są jej relacje z obywatelami** oraz jak tworzy się nowa tożsamość zawodowa – strażnika i strażniczki miejskiej. Zbieżność części kompetencji i zadań z Policją stawia również pytanie **o rolę straży miejskiej wobec Policji i sposób, w jaki obie te formacje kształtują porządek publiczny** na poziomie gminy miejskiej.

Zagadnieniem centralnym tego badania była **tożsamość i rola zarówno straży miejskiej, jak i strażnika miejskiego z perspektywy samych strażników miejskich**.

Tożsamość i satysfakcja zawodowa strażników miejskich w świetle badań ankietowych

dr Michalina Szafrąńska, Łukasz Dziura, Zakład Socjologii Prawa, Uniwersytet Jagielloński

W referacie zaprezentowane zostaną wyniki badań empirycznych nad tożsamością zawodową oraz satysfakcją z pracy przeprowadzonych w 2021 roku wśród strażników miejskich z Krakowa oraz innych miast w Polsce. Tożsamość zawodowa, rozumiana jako stosunkowo stabilny i trwały zestaw atrybutów, przekonań, wartości, motywów i doświadczeń, które przypisują sobie osoby pełniące daną rolę zawodową, może nieść za sobą wiele pozytywnych i negatywnych skutków, zarówno dla jednostki, jak i organizacji, która ją zatrudnia. Badania - mimo eksploracyjnego charakteru i pewnych ograniczeń metodologicznych - dostarczają interesującego wglądu w to, czy i na ile przebadani strażnicy miejscy odczuwają przynależność do zawodu oraz pozytywnie się z nim identyfikują, oraz co różnicuje ich podejście w tym zakresie (zmienne społeczno-demograficzne, status zawodowy, miejsce wykonywania obowiązków służbowych). W obrębie zainteresowania badaczy znalazły się również takie kwestie, jak: poczucie samorealizacji i przywiązanie do zawodu, poczucie akceptacji społecznej, poczucie odrębności od Policji, akceptacja dla zakresu obowiązków. Wreszcie badania ukazują także związki pomiędzy tożsamością zawodową a satysfakcją strażników z pracy. Ta ostatnia - rozumiana jako stopień, w jakim strażnicy lubią swoją pracę - została przeanalizowana bardziej dogłębnie poprzez ustalenie zadowolenia strażników w takich obszarach, jak: wynagrodzenie, możliwość awansu, nadzór przełożonego/zwierzchnika, świadczenia dodatkowe, nagrody i premie, warunki pracy, współpracownicy, natura pracy oraz komunikacja. Wszystkie te aspekty zostaną zaprezentowane i poddane pod dyskusję w ramach planowanego wystąpienia.

Professional identity and job satisfaction of the municipal police officers in the light of survey results

Michalina Szafrąńska, PhD, Łukasz Dziura, Sociology of Law Department, Jagiellonian University

The researchers will present the results of empirical studies on professional identity and job satisfaction, which was conducted among municipal police officers from Krakow and other Polish cities in 2021. Professional identity, defined as a relatively stable and lasting set of attributes, beliefs, values, motives, and experiences that people in a professional role attribute to themselves, may have many positive and negative effects, both for the individuals and the organization that employs them. The research - despite its exploratory nature and certain methodological limitations - provides an interesting insight into whether (and to what extent) the surveyed municipal police officers experience a feeling of belonging to the profession and positively identify with it, as well as what differentiates their approach in this regard (socio-demographic variables, professional status, where they perform their official duties). The researchers' interest also included such issues as: a sense of self-fulfillment and attachment to the profession, a sense of social acceptance, a sense of being in a profession distinct from (national) Police officers, and acceptance of the current scope of duties. Finally, research also shows the relationship between professional identity and job satisfaction of municipal police officers. The latter - understood as the degree to which the municipal police officers enjoy their job - has been explored in-depth by determining the satisfaction in areas such as: salary, promotion opportunity, supervisor, fringe benefits, awards and bonuses, working conditions, associates, nature of work and communication. All these aspects will be presented and discussed during the planned speech.

Stres i wypalenie zawodowe w pracy strażników miejskich - prezentacja wyników badań

dr hab. Roman Dorczak, prof. UJ, Instytut Spraw Publicznych, Uniwersytet Jagielloński

Praca strażniczek i strażników miejskich należy do jednych z najbardziej narażonych na stres i wypalenie zawodowe. Badanie źródeł stresu i wypalenia oraz sposobów radzenia sobie z nimi jest niezwykle ważne z punktu widzenia zarządzania ludźmi w strażach miejskich. Zrozumienie tych zjawisk oraz podejmowanie działań przeciwdziałających negatywnym skutkom stresu i wypalenia jest jednym z kluczowych zadań kadry kierowniczej w tego typu jednostkach. W prezentacji przedstawiono wyniki badań przeprowadzonych w 2021 roku na grupie ponad trzystu funkcjonariuszek i funkcjonariuszy straży miejskich. Pokazują one główne czynniki stresogenne w pracy strażniczek i strażników, sposoby radzenia sobie z nimi oraz poziom wypalenia zawodowego dotyczącego tej grupy. Zaprezentowano także praktyczne wnioski i rekomendacje dla kadry kierowniczej straży miejskich mogące pomóc w profilaktyce stresu i wypalenia.

Stress and professional burnout among municipal police officers - presentation of research results

prof. Roman Dorczak, Institute of Public Affairs, Jagiellonian University

Municipal police officer is one of the professions that are the most exposed to stress and professional burnout. Examination of the sources of stress and burnout (and how to deal with them) is extremely important from the point of view of personnel management within municipal police. Understanding these phenomena and taking action to counter the negative impact of stress and burnout is one of the key tasks of management staff in such units. The presentation demonstrates the results of research carried out in 2021 on a group of over three hundred members of municipal police. They indicate the main stressors in the work of municipal police officers, the ways in which they deal with them and the level of professional burnout affecting this group. Practical conclusions and recommendations have also been presented for the management staff of municipal police, which could facilitate prevention within the sphere of stress and burnout.

Panel dyskusyjny: Problemy i wyzwania strażników gminnych w krajach postsocjalistycznych

dr hab. Janina Czapska, prof. UJ, Zakład Socjologii Prawa, Uniwersytet Jagielloński

W dyskusji panelowej rozważane będą wybrane problemy i wyzwania stojące przed strażami gminnymi oraz strażnikami, a także przed instytucjami o innych nazwach spełniającymi trzy warunki; (1) zostały powołane w krajach postsocjalistycznych Środkowej i Południowej Europy, co do zasady są (2) powoływane i (3) finansowane przez organy samorządu terytorialnego. W dyskusji wezmą udział przedstawiciele nauk o bezpieczeństwie reprezentujący uniwersytety w Belgradzie, Mariborze i Krakowie oraz Prefekt Krajowej Rady Komendantów Straży Miejskich i Gminnych RP. Przedmiotem rozważań będą najważniejsze cechy procesu, jaki przeszły straże oraz strażnicy od momentu ich powołania do 2021 roku. Do najważniejszych pytań, na jakie będą próbowali znaleźć odpowiedź uczestnicy panelu należą:

- W jakim stopniu przyjęte regulacje prawne służą zapewnianiu lokalnego bezpieczeństwa i porządku przez straże?
- W jakim stopniu straże realizują założenia strategii *community policing*?
- Na czym polegają normatywne i faktyczne relacje z policją państwową?
- Jak należy ocenić status strażnika (m.in. uprawnienia strażnika, porównanie ze statusem policjanta)?
- Jaka będzie przyszłość straży w każdym kraju?

Prognozy będą konstruowane wspólnie przez panelistów i uczestników konferencji. Rozważania przedstawione w czasie dyskusji stanowiąc będą istotną część anglojęzycznej monografii, która zostanie przygotowana w języku po konferencji.

Discussion Panel: Issues and challenges of municipal police officers in post-socialist countries

prof. Janina Czapska, Sociology of Law Department, Jagiellonian University

The participants of the panel discussion will deliberate on selected issues and challenges facing municipal police or institutions with other names meeting three conditions: (1) they have been established in post-socialist countries of the Central and Southern Europe and are, in principle, (2) appointed and (3) financed by local authorities. The discussion will be attended by representatives of security sciences representing universities in Belgrade, Maribor and Krakow. The main characteristics of the process that the municipal police have undergone since their establishment to 2021 will be examined. The most important questions to which the participants of the panel will try to find answers to, are

- to what extent the adopted legal regulations serve to enable municipal police to ensure local security;
- to what extent the municipal police fulfil the objectives of the community policing strategy;
- how to assess the status of the municipal police officer (his/her rights, comparison with the status of the policeman);
- the manner in which the normative and actual relations with the state police develop;
- the future of the municipal police in each country (forecasts will be constructed jointly by panelists and conference participants).

The deliberations presented during the discussion will be published in the monograph to be printed in English after the conference.

Panel dyskusyjny: Profilaktyka w szkołach

Dr hab. Roman Dorczak, prof. UJ, Instytut Spraw Publicznych, Uniwersytet Jagielloński

Profilaktyka była od początku istnienia straży miejskich i gminnych jednym z ważniejszych dla tych formacji obszarów działania w społeczności lokalnej. Przez trzy dekady istnienia straże realizowały i ciągle realizują wiele bardzo ciekawych programów i działań we współpracy ze szkołami i innymi służbami aktywnymi w obszarze działań profilaktycznych. W panelu dyskusyjnym wezmą udział osoby, które od początku istnienia straży uczestniczyły w tych działaniach i wciąż w nich uczestniczą. Prezentując różne perspektywy takie jak: koordynatora działań profilaktycznych w straży miejskiej, strażnika realizującego działania w szkołach, dyrektora szkoły, psychologa szkolnego, pedagoga, pracownika poradni psychologiczno-pedagogicznej będą oni rozmawiać próbując odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- Jak rozpoczęły się wspólne działania profilaktyczne we współpracy szkół, straży i innych służb?
- Jakie są warunki dobrej współpracy pomiędzy szkołami, strażą i innymi służbami w toku realizacji programów profilaktycznych?
- Jakie są problemy i bariery dobrej współpracy w realizacji działań profilaktycznych?
- Jakie są wyzwania stojące przed wszystkimi realizującymi te działania oraz kierunki rozwoju tych działań?

Discussion Panel: Prevention in Schools

prof. Roman Dorczak, Institute of Public Affairs, Jagiellonian University

Prevention has been one of the most important areas of activity in the local communities since the beginning of the existence of city and municipal police. For three decades of existence, the municipal police have carried out and continue to carry out many highly compelling programs and activities in cooperation with schools and other services active in the area of prevention. The discussion panel will be attended by persons who have taken and continue to take part in these activities since the beginning of the municipal police existence. Presenting various points of view, such as: a coordinator of preventive actions in the municipal police, officers performing activities in schools, a school director, a school psychologist, an educator and an employee of a psychological and pedagogical counselling center, the participants will hold discussions in an attempt to answer the following questions:

- How did the joint preventive actions start in cooperation between schools, officers and other services?
- What are the conditions for good cooperation between schools, municipal police and other services during the implementation of preventive programs?
- What are the issues and barriers to good cooperation in the implementation of preventive actions?
- What are the challenges facing all those who carry out these activities and the directions for developing them?

Panel dyskusyjny: Ochrona środowiska

Straże gminne od początku swojego istnienia zajmowały się porządkiem publicznym, a w jego ramach – ochroną środowiska. W pierwszym okresie swojej działalności skupiały się głównie na przypadkach zaśmiecania miejsc dostępnych dla publiczności oraz lokalizowaniu i doprowadzaniu do usuwania dzikich wysypisk śmieci.

Wraz z rozwojem formacji, pojawieniem się w 1997 r. dedykowanej ustawy o strażach gminnych, zwiększał się też zakres działań związanych z ochroną środowiska. Specyfika poszczególnych miast i gmin wytyczyła różne kierunki rozwoju tej części działalności. Pomimo że różnice występują do dziś, część przepisów rangi ustawowej umocowała straże miejskie i gminne w analogicznym obszarze działań. To straże gminne obecnie egzekwują przepisy zawarte w uchwałach rad gmin ustanawiających regulaminy czystości i porządku. Straże gminne kontrolują zasady przestrzegania przez mieszkańców norm dotyczących gospodarowania odpadami, prawidłowej ich segregacji, złożonych deklaracji itp.

Z drugiej strony, część straży powołało do życia w swoich strukturach organizacyjnych komórki zajmujące się problematyką zwierząt (zarówno dziko żyjących, bezdomnych, egzotycznych). Fakt ten związany był ze specyfiką lokalną, np. występowaniem dużych terenów leśnych w okolicy i wkraczaniem dzikich zwierząt na tereny zurbanizowane.

Pojawia się pytanie, czy uzyskiwanie przez straże gminne dalszych kompetencji z zakresu ochrony środowiska jest kierunkiem, który może wpłynąć na rozwój tej formacji i przyczynić się do dalszego określenia jej tożsamości. Egzekucję przepisów z zakresu ochrony środowiska prowadzi szereg powołanych do tego instytucji. W zakres uprawnień straży wchodzi możliwość egzekucji przepisów zawartych w wielu ustawach. Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o ochronie przyrody, egzekwowanie uchwał sejmików wojewódzkich skupia w obrębie jednej organizacji szereg działań, które niejednokrotnie rozproszone są w kompetencjach wielu innych instytucji różnych szczebli. Czy można się więc pokusić o przekształcenie straży w formację kompleksowo zajmującą się ochroną środowiska? Czy też fakultatywność istnienia straży oraz ich brak w wielu gminach taki kierunek uniemożliwia? Co spowodowałoby zmianę istniejącego stanu rzeczy? A może obecny zakres działania jest wystarczający? Na te wszystkie pytania warto odpowiedzieć podczas panelu poświęconemu ochronie środowiska.

Discussion Panel: Environmental Protection

Since the beginning of their existence, municipal police have been involved in maintaining public order, including environmental protection. During the first period of their activities, they focused mainly on cases of littering in places accessible to the public and locating and disposing of illegal waste dumps.

With the development of the formation and the adoption of a Municipal Police Act in 1997, the scope of environmental protection activities also increased. The distinct specificities of individual cities and municipalities have led to different directions for the development of this part of their activity. Despite the fact that the differences still exist to this day, some of the provisions of the statutory force have authorized municipal police within an analogous area of activity. It is the municipal police who are currently enforcing the municipal councils regulations of cleanliness and order. Municipal police control ensure the residents compliance with waste management rules, proper waste sorting etc.

On the other hand, some of the municipal police have set up special units dealing with animal issues (wild, homeless, and exotic). This was due to local specificities, such as the presence of large forest areas in the surrounding areas and the appearance of wild animals in urbanized areas.

The question arises as to whether the acquisition of further duties by the municipal police in the field of environmental protection is a direction which may affect the development of this formation and influence its identity. Enforcement of environmental legislation is carried out by a number of institutions. On the other hand, the municipal police enforce multiple environmental norms contained in many different acts. The Environmental Protection Law, the Waste Act, the Nature Conservation Act and local regulations focus within one organization a number of activities, which oftentimes fall within the competences of many other institutions at different levels. Can we therefore be tempted to transform the municipal police into a comprehensive environmental protection formation? Or does the optional existence of the municipal police and the lack thereof in many municipalities make it impossible? What would change the existing state of affairs? Or maybe the current scope of activities is sufficient? All these questions should be answered during the environmental panel.

Panel dyskusyjny: Nowe technologie w pracy strażników gminnych

Łukasz Dziura, Zakład Socjologii Prawa, Uniwersytet Jagielloński

Dyskusja panelowa skupi się na wybranych problemach, wyzwaniach, ale również szansach, jakie nowe technologie mogą stwarzać dla realizacji zadań przez strażników gminnych. W dyskusji wezmą udział przedstawiciele nauk o bezpieczeństwie reprezentujący uniwersytety w Budapeszcie i Mariborze, a także przedstawiciel Straży Miejskiej Miasta Krakowa. Uczestnicy panelu postarają się odpowiedzieć przede wszystkim na następujące pytania:

- czy straże gminne powinny podążać za rozwojem technologicznym i implementować każdą oferowaną im nową technologię?
- czy istnieją przykłady skutecznej implementacji technologii nieprzeznaczonej wprost do użytku w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa?
- w jaki sposób tworzyć procedury, które umożliwią wykorzystanie nowej technologii z poszanowaniem prawa do prywatności obywateli?

Discussion Panel: New Technologies in the Work of Municipal Police

Łukasz Dziura, Sociology of Law Department, Jagiellonian University

The panel discussion will focus on selected issues, challenges, as well as opportunities that new technologies can offer for the implementation of tasks by municipal police. The discussion will be attended by representatives of security sciences representing universities in Budapest and Maribor, as well as a representative of the Municipal Police of Krakow. The participants will try to answer the following questions:

- should municipal police follow technological developments and implement any new technology offered to them?
- are there any examples of effective implementation of technology not intended for policing?
- how to regulate the use of new technologies while respecting the right to privacy of citizens?

